

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:

vagy

helyben, házhoz hordva:

Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.

Félévre . . . 2 " 50 "

Egész évre . . . 5 " — "

Megjelen hetenként egyszer,

Vasárnap.

Szerkesztői szállás:

Hal-piac, 250. sz., hová a

lap szellemi részét illető

közlemények küldendők.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Vegyestartalmú hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri hirdetésnél 5 kr.; — többszöri vagy terjedelmes hirdetések-nél árleengedés adatik.

A nyilttérben való közlemény 3 hasábos soráért 10 kr. számíttatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Hirdetések elfogadhatnak Tóth László könyvnyomdájában, 3-ik tized Budai-nagy-úteza 184. sz.

Gazdászati viszonyaink.

(Türedék.)

I.

Különös az a mai világban, midőn már, úgy szólván, minden tudományosan kezelte-tik, hogy mégis vannak sokan, a kik nem akarnak a korral haladni. A mindennapi tapasztalat — pedig észrevehetőleg — azt mutatja, hogy gazdasági viszonyaink emelkedés helyett süllyednek.

A gazdaközönség van leginkább az idő szeszélyeihez kötve, de az is igaz, hogy ha nyer, ő nyer leginkább.

Divat mostanában arról beszélni: „haj régen nem így volt ez”; nem ám, pedig a föld akkor sem termett sem többet, sem kevesebbet, mint most; betermette a ház számára szükséges kellékeket, s így nem is igen szorgalmazták, hanem mijők volt, azzal megelégedtek. A korszellem haladtával, midőn az igények nagyobbak, a közlekedési eszközök szaporodtak, ez által a kereskedelem is hatalmas rúgót nyert, alig állhat meg a gazdász, ha az igények növekedtével, s az iparág-ismeret fejlettségével lépést nem tart, okvetlenül meg kell semmisülnie, mert a jelen kedvezőtlen viszony erre nézve igen alkalmas. Az új eszmék terjedésével s megvalósulásával munkabér, adó stb. lényegesen emelkedett, míg a föld régebbi elhanyagolás következtében sokat vesztett sokféle termő erejéből; most tehát igen természetes következménye a dolgok folyamának, hogy ha a gazda magát elhanyagolja, főképp ha földjére s annak termőereje megóvására kellő figyelmet nem fordít, vagyoniilag el kell pusztulnia. Hasonló körülmények, s az igen divatossá lett hirtelen meggazdagodási vágy (nem Kecskemétnak írom, hanem egy más vidéknek, hol rettenetesen elharapódzott. H. J.) a gazdaosztály körében csak a főnemlített hiányok következménye. Sajnos, hogy számtalan jóllétnek örvendő kis földbirtokos elkapatva a papír áradattól, valódi biztos kamatozó tőkéjétől, azaz termő földjétől megválva, papír-üzérkedésbe bocsájtkozott, most a papír-szédelgéssel mint vagyoniilag elbukottak jönnek elő, a közvagyonosság mérhetetlen kárára. — Vagy ha megtartotta is földjét, de annak gondját más kezekre bízva, az parlagon hevert s kellőleg mivelve nem lett, csak arra fordult az idegen kéz minden figyelme, hogy saját zsebjét, idegen vagyon rovására tömhesse; statistikailag kimutatható azon szinte nem jelentéktelen veszteség, a mely ily módon a közvagyonon esett.

Hajdan, természetes, minderre nem kellett gondolni, mert hazánk csak magára volt

utalva; a jelen fejlett viszonyok közt azonban igyekeznünk kell, mint központi államnak e részben is Európa központjává lenni.

Hanem az utóbbi évek pártviszonyai a kedélyeket a lehető helytelen irányba terelték, a mennyiben a gazdaosztály mindennapi kenyere a túlzó pártpolitika lett. Ám-bár ennek is lehetett volna jó oldala, mert a kellő mérték közt megtartott párt-surlódás egyleteket hozott elő; de ezeket is elragadta a szenvedély, s egészen más irányban működtek, mint kellett volna. Most ez igen neheze, lesz emeltyű a helyzet javításához, mivel az érdekeltség a közügy iránt a hosszú túlfeszítés után ellankadt, s még nem találták ki a módot, a mely azt föllevenítse.

A múlt évi bukások, rossz termés nyomai nem oly könnyűek, hogy egyhamar hegeszteni lehetne; igaz hogy egy vagy két jó termésű év ismét lábra állít, de csak valamikép; — hanem kellő biztosítékunk nincs, — egy természeti csapás, és mi újra tengődünk, s míg az ország e helyzetből ki nem szabadul, addig határozottabb politikai álláspontra el nem jutunk, s legnagyobb érdem volna a gazdaközönséget egy célszerűbb gazdálkodási rendszer felől győzni meg, s már ekkor nagy lépést tennék a sokszor emlegetett haladás útján.

Véleményem szerint a főálló gazdasági egyleteknek kellene erőlyesebben föllépni.

II.

Tagadhatlan, hogy a föld a fő jövedelemforrás, de látni fogjuk, hogy a földmivelésnek van még annyi mellékága, hogy ha az észszerűen műveltetnék, úgy az a föld jövedelmét sok esetben ellensúlyozná. Ilyen teszem azt a ló, szarvasmarha, juh, méh, szőlő, gyümölcs s dohány termesztés.

Mindez legtöbb vidéken általánosságban el van hanyagolva. — Sok, pedig elég nagy földbirtokú gazdának szarvasmarhája csak annyi van, mennyi épen a szükséges munkát végezheti, s ez is lehető silány állapotban.

Volt idő, midőn a magyar alföld híres volt szarvasmarha tenyésztéséről, s jelentékeny jövedelemforrását képezte; persze az akkori viszonyokhoz képest, ha ez arányban haladt volna a mai közlekedési könnyűség-gel, úgy az alföldön a közjóllét sokkal magasabb fokon állana, hanem nem tudni miért, a szarvasmarha kiszállításra való tenyésztése el lett hanyagolva, úgyannyira, hogy szarvasmarha alig van több, mint épen a házi tej stb. s a külső munkai szükségletre; a jövedelem csökkenése mellett még van egy rossz oldala, nevezetesen egy főtápanyag, a marhahús élvezhetlensége, ennek főoka az, hogy rendszerint a leghasznavehetetlenebb s legelvénytlen szar-

vasmarha jó a mészárszékre, s így a közegészségügynek is nem csekély ártalmára szolgál.

Való, hogy az uralgó keleti marhavész nagy pusztítást tesz helylyel-közzel, de ez nem elég ok arra, hogy ezért mindjárt mindent feladjunk. Ha egy-két ember tudományosan foglalkoznék vele, persze a kitartás is főkellék, mindjárt másképp menne a dolog; példájok a többinek is kedvet csinálna, s így csakhamar megtudnák, hogy van azokban a könyvekben mégis valami.

Alaposan készült állatorvosokat kell a községeknek tartani, kiknek nemcsak járvány idején, hanem egyébkor is gyakoribb szemléket kellene tartani egyik vagy másik több szarvasmarhával bíró egyénnél, s így sokszor meg lenne akadályozva a marhavész.

A marhatenyésztés alföldünkre nézve hasonló jövedelmű lenne, mint a felföldnek a maga bányái, s hiszem, ha mérlegelnénk, az előbbi kiállná a versenyt; sajnos hogy a mai világban semmit nem adnak ingyen, hanem bátorkodom ideírni, tanulni kellene, s minden megvan.

Igy volt a sertésenyésztéssel; ez hirtelen fel lett kapva, ép oly hirtelen elhagyva; az idők nem helyes megválasztása, az állat fentartására, szaporulatára s hizlalására szolgáló kellékek fölületes ismerete oda vezettek, hogy ezen keresetág is csak néhányak kezére fog jutni. — Mindennek ellenkezője pedig könnyen elérhető lett volna névszerint társulás által, másodsor kellő felügyelet s szakismeret által.

Egyes ember, ha csak minden idejét ennek nem szenteli, kapkodással csak kárt okoz magának s nem a remélt hasznót, míg ha többen társaságba állnak, egy az hogy nagyobb számot állithatnak elő, más meg az, hogy néhány egyén minden idejét ennek szenteli; egy teszem azt a hizlalásra ügyel, a másik pedig a kedvező árúhelyeket fürkészi ki, s a készletet szállítja; ez pedig igen könnyen elérhető s a siker legtöbb-ször biztos.

Hasonló társulatok keletkezhetnének a szarvasmarha tenyésztésre; mindenesetre a reális állapot az ily társulásoknál eltéveszteni nem szabad, mert ha túllép a határon, akkor szinte kártékonyvá lesz; a társulatoknak tehát, ha ily közhasznú célok elérésére törekcszenek, kitűzött céljoktól, a közjó emelésétől eltérniök nem szabad.

Már a szarvasmarha és sertésenyésztés mennyi mellékes jövedelmet hajtana okszerűen kezelve; hát még az a fölszámlálhatlan apróság, miknek részletezésébe szinte bebocsájtkozom.

Kecskemét szab. kir. város köztörvényhatóságának 1874. évi július hónap 17-én tartott rendes havi közgyűlése.

Elnök: Dáni Ferenc főispán úr ő méltósága; jegyzők: Hornyik, Szalkay, Bagi, Bóodor; bizottsági tagok középszámmal.

Reggeli 8 órakor elnöklő főispán úr az ülést megnyitván, Bagi László polgármester úr havi jelentését terjesztette elő, melyben felemlítette a múlt hónap 17-ik napján tartott közgyűlés óta a törvényhatóság kebelében felmerült nevezetesebb eseményeket, miket a következőkben vonhatunk össze:

A honvédelvassági laktanyának kiépítése tárgyában leérkezett 25,115. számú h. miniszteri rendelet sürgős elintézése tekintetéből múlt hó 30-án rendkívüli közgyűlés tartatott, melyben határozatilag kimondatott, hogy a laktanya a felterjesztett és jóváhagyott terv szerint a jövő tavasszal elkészíttessék, addig pedig az egyik század kerete a lakosságnál szállásoltassék el. E tárgyban a honv. miniszteriumhoz még folyó hó 8-án elküldött a felterjesztés, mire mindeddig ugyan válasz nem érkezett, de Pongrácz ezredes úrtól megkeresés jött a város tanácsához a Félégyházáról beköltözendő lovasszázad beszállásolása iránt, mire nézve a katonai osztály utasított.

A kaszinó-társulattól az általa birt épület haszonbérletére nézve a szerződés kiállított, valamint a takarékpénztárral is a Mazanecz-féle ház kisajátított részére nézve; mely utóbbi a város közönsége nevére telekkönyvezés végett a városi tanácsnak jelentő polgármester úr által bemutatott.

A város általános szabályozására nézve készített munkát felett a bizottság felülvizsgálatot, illetőleg hitelesítést elvégezte, jelentése beterjesztetett.

A helybeli jogakademia átalakítása és mikénti fentartására nézve az érdekelt ref. egyháztanácsal alkudozás végett kiküldött bizottság hasonlóképp elkészült munkálatával, mely mint az alábbi tudósításból kitünik, beterjesztetett, s ezen közgyűlés napirendjére kitűzetett.

A város pesti házának építői szerződésük 4-ik pontja értelmében kötelesek az épületet folyó év július havának 15-ik napjára bevégezni, hogy az felülvizsgálatván, augusztus 1-ső napjára bérbe adható és lakható legyen; erre nézve jelenti polgármester úr, hogy az építkezés nincs ugyan még befejezve, s e miatt még át nem adathatott, de az építkezők nyilatkozata szerint az illető bérlők augusztus 1-ső napján az épületbe költözhetnek; a mi a végleges átadást és felülvizsgálatot illeti, némely külső diszítések teljesítése után, csak augusztus közepe táján fog megtörténni. A lakások mindenike nincs ugyan még kiadva, de reménység van hozzá, hogy azok is, melyek még üresen állanak, f. évi november 1-ső napjára kibérelve lesznek. Az építkezési költségek 11-ik rájárából is már 15,000 frt. ki van fizetve, a másik 15,000 frt. augusztus 1-ső napjára szinte lerovatik. Ezentúl aztán még csak egy 29,285 frtos részletfizetés van hátra, mely az átadás megtörténte után fog fizettetni.

A város közönsége által megtartott államsorsjegyek közül egy 10 frt. nyerevényvel kihúzatott.

A közegésség javult állapotban van; a halandóság a rendes korlátok közé szorult vissza, a

mennyiben 127 haláleset volt, s így 17-el kevesebb, mint az előző hónapban. A hasznos házi állatokat illetőleg néhány lépfene fordult elő, mely az állatok elhullásával végződött.

A személy- és vagyonbiztonságot illetőleg felemliti jelentő polgármester úr a múlt hó 30-án Basa András és hasonló nevű fián elkövetett rablógylakosságot, melynél kiemeli, hogy erélyes rendőrségünknek sikerült a tetteseket még az első 24 órában kézrekeríteni. Ezenkívül még egy nagyobb tolvajlasi eset merült fel a monostori pusztában, a tettesek azonban itt is kézrekerültek, s a fenyegető törvényszéknek átadattak.

A pénztárak állása június hóban következő volt: A bevételi pénztárba befolyt . 40,035 frt. 59 kr. A kiadási pénztárba a május havi

maradvánnyal együtt .	40,194 „ 25 „
Kiadatott	39,690 „ 53 „
Pénztárállás	503 „ 72 „

Az adópénztárba befolyt 8667 frt. 53 kr., mely a kir. adópénztárba beszállított.

Az ügyforgalmat illetőleg beérkezett 898 ügydarab; elintéztetett közgyűlésen 47, tanácsülésen 295, ülésen kívül 526, hátralék maradt 30 darab.

Az elnöki igatóhoz 8 darab érkezett, s mind a 8 elintéztetett.

Polgármester úrnak ezen előterjesztése átalában tudomásul vétetett, azonban részleteire nézve a közgyűlés a rendőrségnek jegyzőkönyvileg elismerést szavazott meg azon buzgóságáért, melynél fogva a rablógylakosok és tolvajok kézrekerítésénél oly elismerésre méltó ügyességet fejtett ki. — Továbbá a mi azt illeti, hogy a város pesti házának a szerződésileg kikötött határidőre való elkészítését az építőmesterek elmulasztották, a mennyiben ez által a lakások augusztus 1-re kiadhatók, és az illető bérlők által elfoglalhatók nem lennének, a közgyűlés ellenökben visszkérsesi jogát fentartja; végre az építetű bizottság tagjai közé a végleges átadás alkalmára még néhány tag Lestár Péter, László Károly, Dubecz János stb. bizottsági tagok beválasztattak.

Ezután a közgyűlés a napirendre tért át, miközben némely időközben leérkezett törvények kihirdettettek, s közhasználatra levéltárba tétetni rendeltettek.

(Folytatása következik.)

Fölhívás

a magyar tisztviselők országos egyletéhez való csatlakozásra.

Mindazok, kik a magyar tisztviselők országos egyletének alakuló közgyűlésén május hó 30-án részt vettek, azon meggyőződéstől áthatva távozhattak, hogy ezen egyletet a tisztviselők minden osztálya a legmelegebben pártolni s annak létrejvetelét minden oldalról élénken ohajtani fogja.

Azon élénk érdeklődéssel fogva, mely emlitett közgyűlésen oly általánosan nyilvánult, minden tőlástól menten, és anélkül, hogy ezen vállalatához vérmes reményeket kötnénk, mégis mindenki meggyőződhetett arról, hogy az egylet jövője teljes mérvben biztosítva van.

Az egylet elnöke, Szilágyi József úr ő nagyméltóságának ama nyilatkozata, hogy a tisztviselők jólétét mindig szíven viselve, az elnökséget nem-

csak névleg viselendő, hanem tényleg is fogja gyakorolni s az egyletet minden tekintetben támogatni, már magában véve is a legbiztosabb kezesség arra nézve, hogy az egylet gyorsan fog virágozni.

Hogy az eszme már most csirájában el ne fojtassék, s hogy a legjobb akarat dacára részvét-hiány miatt a kívánt fejlődésnek eleje ne vétéssék, szükséges, miszerint ezen eszmét érvényre emeljük, hogy vidéki fiók egyletek létesíttessenek, és hogy azokat minél nagyobb számban bevonjuk s azoknak részvétét lankadatlan buzgalommal előmozditsuk, mivel az egylet az életbevágó kérdéseknek felerősítése esetén, az egész ország tisztviselő karának érdekében csakis így fog hathatóan működhetni.

Ennélfogva tehát főfeladatunk abban áll, — hogy valamennyi s különösen vidéki társainkat a tisztviselői kérdés fontosságáról, valamint annak a fővárosbani méltó képviselteséről teljesen felvilágosítsuk, — kellően számba venni mind azon tényezőket, melyek az egyletnek felvirágzását eredményeznek; mely különösen a vidéki tagoktól igényelt csekély áldozat mellett könnyen valósítható leendő.

Föl tehát t. kartársak, föl! ki saját s azzal együtt embertársainak jólétét szíven viseli, s ki melegen érdeklődik az ügy sikeréért, mely mindenkinek legközelebbi érdekét védi, járuljon a jó cél eléréséhez tőle telhetőleg. Senki se engedje magát visszariasztani az esetleges nehézségektől, mert mindenkinek fáradságát jutalmazni fogja azon öntudat, hogy a legjobb iránt törekedett, s hogy ezen törekvését áldásos siker koronázzandja.

Mutassuk meg, hogy bennünk nemcsak a szalma lob-tüze lángol ezen eszméért, mely aztán ép úgy hirtelen ki is alszik; hanem, hogy semmi küzdelemtől vissza nem rettenve, kitartással működünk jólétünk előmozdításán; s egyesült erővel törekedjünk arra, hogy magunknak a társadalomban — ha már nem is fényes, de mindenesetre tűrhető — állást szerezhessünk.

Szűts Emel,
bizottsági tag.

SZÍNHÁZ.

Egy kecskeméti igen derék polgár-ember, ha előtte nagy tehetség tünt fel, ily magyarázatot adott: „Szép az ész, ha kész“; mi ezt átvisszük ezúttal a művészetre, a mikor mondjuk, hogy sokat ér a nemzetre a művészet, és különösen a színművészet, ha vannak hozzá kész művészek. Pedig hogy vannak, azt úgy hiszem a múlt vasárnap a nálunk csak pár nap időzött és nekünk véghetlen örömet, tanulmányt és nemes szórakozást szerzett pesti művészek által előadott „Betyár kendője“ című népszínmű eléggé igazolta.

Ha nem volt alkalmunk a múlt számban közölni néhány sorban emlitést tennünk a nemzeti színház egyik fénylő csillaga, Lendvayné asszonyról, annál kedvesebb kötelességünknek ismerjük ezúttal beismeri azt, hogy a bírálat átalában 2 oldalú t. i. jónak és rosznak bírálatát levén, jelen esetben pedig csakis az első tétélezetethetvén föl, játékára, előadására nézve bírálatunk nincs, de nem is lehet hivatkozunk e tekintetben arra, mit már hazánk legnagyobb bíráói elmondottak, hozzátevéen még, a mi véleményünk szerint kellő világosságba helyezi állításunk helyes voltát, hogy az egybegyűlt

TÁRCA.

A magyar országgyűlések szervezetének fejlődési története.

Irta: M. K.

(Folytatás.)

1466-ban Budára hívtak az összes nemesek fejenként, még pedig levelek által, és azon megszorítással: hogy miután az ország minden megyéje szükségesnek tartá ezen országgyűlés tartását; a meg nem jelenő, illetőleg meg nem jelenni akaró nemesek büntetésül jószág elkobzásra ítéltetnek. Ezen gyűlés alakulásában tehát ismét látjuk azon ősi szokást, hogy a ki a nemzetgyűléseni megjelenését elmaradhatatlan ok nélkül (betegség, haláleset) igazolni nem tudná, ha fejvesztésre jelenleg már nem is, de mindazáltal jószág elkobzásra ítéltetett. Azonban azon kiváltsággal a nemesek is bírtak, hogy midőn országgyűlésre hívtak; adót fizetni kötelesek nem voltak. De mindamellett is ha már rendeinke a fentebbi megszorító törvényt hozott, bátran lehet azon kérdést feltennünk: „valjon nemeseink törvényt hozni jártak-e országgyűlésre, vagy pedig a törvényt vitte őket oda?“

Budán az 1467. évi országgyűlés az ismét kiújult háborúval volt elfoglalva.

A Pozsonyban ugyanez év szeptember 8-kára összehívott országgyűléstől a király az ország nevében a béke helyreállítása végett pénzsegélyt

kért. S miután az egyházi és világi nagyok kezeséget vállaltak: a nemesek megelégedve adták beleegyezésüket. Még ezután néhány napig időzött az országgyűlés.

Itt bizonyára lehet következtetnünk, hogyha bár igaz is a pozsonyi országgyűlés eloszlása, még sem lehet azt úgy tekintenünk mint végképpen eloszlottat, hanem inkább mint elhalasztottat. Mert már láthatjuk, hogy 1469. év végén és 1470. év elején újra országgyűléseztek Budán a rendek a nélkül, hogy 1467. év szeptember 8-ika óta új országgyűlés hirdettetett volna.

Itt tehát azon titokszerű fátyol lebeg, hogy ha talán eloszlattatott is az országgyűlés: lehet, hogy a következő nem mint új, hanem mint azt megelőzőnek folytatása szerepel. Nehéz itt a végzetes fátyolt feltárni, mert semmi adatok nem lelhetők, a melyek ebbeli gyanakodásainkat valószínűvé lenni bizonyítanák.

1471-ben Budára voltak egybehíva a rendek, a hol újra elhatározták, hogy minden évben Pünkösdi ünnepe körül, az egyházi főrendűek s országnagyok tanácsából, minden országlakóknak országgyűlés hirdettessék, és ha netalán a szükség úgy kívánná: bármikor is lehet diaetát tartani.

1472. évi április hóban Budán tartatott országgyűlés. Képviselve voltak az országnagyok, egyházi és világi főurak, a nemesség meggyenként két-két képviselő által. Bártfa és Kassa szab. kir. városok külön levélben hívtak fel képviselők küldésére.

Az 1474-dik évben a király távolléte miatt

Magyarország karai és rendei által tartatott meg az országgyűlés. Az itt keletkezett törvénycikkek is nem mint a király rendeletei, hanem mint az ország karai és rendeinke rendelete foglaltatik az országgyűlési törvénytárban.

1475-ben ismét Budára hívatott össze az országgyűlés, melyet a király április 24-kén személyesen nyitott meg; azonban szervezete egyenlő volt az 1472-dik évi országgyűléssel. Tárgya volt, hogy a rendek a törökök ellen újból kiütendő háború készületeiről gondoskodjanak. Az e feletti viták eredménye az lön, hogy a legnagyobb lelkesedés közben maguk ajánlották fel az összes hadi készületeket és szolgálatokat.

1476-ik évben Budán, 1477-ik évben pedig Székesfehérváron tartattak országgyűlések; de mivel ezeknek szervezetéről adataink hiányzanak, így ezekről bővebben nem szólhatunk.

1478-dik évben február 14-ikén Budán köz-országgyűlés nyitott meg. Jelen voltak minden egyházi főrendűek, országnagyok és úgy az előkelők, mint szintén a megyéknek választott nemesei. Tárgyai voltak a béke és különösen az ország belnyugalmának helyreállítása.

1481-ben újlag Budára volt egybehíva az országgyűlés. A nemzetet képviselték, mint egy pár év lefolyta alatt rendszeren: az egyházi nagyok, országzászlósok és a nemesek meggyenként 2, 3, 4 képviselők által. Ezen gyűlésen egy nevezetes kérdés is volt megvitatandó, mely az országgyűlések szervezetére mindenesetre fontossággal bír. Ugyanis az oligarchia azt kívánta, hogy ha már a nemességet nem lehet is megfosz-

közönség legnagyobb részét igazán művészi előadásával, melyet még az utánozhatlan naivság is fokozott, könyvekre fakasztá. Játékának részletezésébe bocsátkozni már azért sem volna helyes, mert könnyen megtörténhetnék, hogy a sok miatt, mit elmondanunk kellene, semmit sem mondanánk.

A mi a többi szereplőket illeti, Szathmáriné, valamint Eöry játéka a művészet jogos színvonalán állott, Nagy Julcsa k. a. pedig dalaival és kedvességével közönségünk előtt felejthetlenné tette magát.

Sajnosan be kell ismernünk, hogy közönségünk nem tett eleget a jogos várakozásnak, de mentségül a mostoha időjárás méltán fölhozható. H.

Nyílt köszönet.

A helybeli állami alreáltanoda tanári testülete legkedvesebb kötelességét teljesítendő, legforróbb háláját fejezi ki a vezetésére bizott ifjak nevében azon nemes gondolkodású pártolók irányába, kik az intézet növendékeinek szorgalmát, önmunkásságát és erkölcsi jó magaviseletre való törekvését nemes adományokkal serkenteni kegyeskedtek, annál is inkább, mert e nemes gondolkodásban félremagyarázhatlan zálogát látja az ifjú intézet iránti jó véleménynek.

Ujabb adakoztak ugyanis részint ösztöndíjra, részint a testület által kitűzött pályamunkák jutalmazására: Méltóságos Horváth Dome miniszteri tanácsos úr 10 o. é. forintot ösztöndíjra. Tekintetes Milhoffer János gyógyszerész úr a negyedik osztály legkitűnőbb növendéke részére egy darab császári aranyat. Tekintetes Schweiger Fülöp úr a legjobb rajzoló részére egy darab magyar aranyat. Nagyságos és Ft. Bogyó Pál apát úr az erkölcsi viselet jutalmazására 4 ezüst forintot. Tekintetes Kövári Fülöp úr 2 o. é. forintot. Tekintetes Dékány Rafaelné asszony pályamű jutalmazására 5. o. é. forintot.

N. t. Szilber Gyula, segédlelkész úr pedig a pályaművek jutalmazására szánt 51 o. é. forintot ráfizetés nélkül szíveskedett ezüst pénzzel kiváltani.

Fogadják a nemeslelkű adományozók az ifjúság nevében a tanári kar legforróbb háláját.

Kecskemét, 1874. évi július 23-án.

Dr. D. R.,
igazgató.

Meghívás.

A helybeli természettudományi társulat f. hó 26-án, vasárnap délután 6 órakor választmányi gyűlést tart, melyre a választmányi tagokat tisztelettel meghívja az

elnökség.

HELYBELI ÚJDONSÁGOK.

— **Erdőégés.** Folyó hó 22-ik napján a szent-királyi erdő — mely már a tavaszfélen is felgyújtatott — újabban nagymérvű tűz általi pusztításnak volt kitéve. Az erdőfelügyelő nyilatkozata szerint a tűz mintegy 80 hold területre terjedt, s pusztította benne a fákat. A tűz eredete még nincs

tani törvényhozói jogától, mindazáltal gátoltasék meg ennek gyakorlati érvényesítése. Mig ellenben az ország érdeke és a nemeség ellenkezőt kívánt.

Az 1485. évi országgyűlés Vácon tartatott meg. Azonban semmi nyomai nem maradtak a szervezetre nézve.

1486-dik év elején Budán nyitott meg a legközelebb egybehívott országgyűlés. Képviselői voltak az egyházi és világi nagyokon kívül a nemesek és a megyéknél választott képviselők. Tárgyai voltak: nádor-választás és az ország mindennemű hivatalnokainak törvények által leendő korlátozása.

Ezen időtől fogva mintegy 3—4 évig nem találunk magyar országgyűlésekre, mignem 1490-ik év május 17-kére Mátyás király özvegye egy Komáromban kelt levele által — melyet néhány egyházi és világi úr is aláírt — király-választó országgyűlést hirdetett a Rákosra. Mint a hátramaradt okiratokból kitűnik, a nemesség nem mint eddig képviselők által, hanem fejenként jelent meg az országgyűlésen. De mindazáltal annyira kitudta zsarolni az oligarchia a nemességet ezen választói jogából, hogy midőn a király-választásra kerülven a sor: a főrendűek csak mintegy 60 — mond hatvan — nemessel választották meg II-dik Ulászlót magyar királynak. Azon család logikával éltek az egyházi és világi nagyok, addig halasztották a választást, mignem elunván nemeseink a várakozást: kénytelenek voltak eloszolni.

1492-dik évben február 2-kára országgyűlés hívatott össze Budára. A főbb nagyok és nemesek küldöttein — képviselőin — kívül egyéb

tudva, azonban feltehető, hogy az erdő hűsében tanyázó gyerkőcök gondatlanságából eredt. Valóban ideje volna a csőszöknek lelkiismeretesebb felügyeletre szorítása.

— **Hazánk idegen ajkú nép lakta vidékeiről** sokszor érkezik városunk hatóságához német nyelvű megkeresvény, s mint biztosan tudjuk, sem a város tanácsa, sem kapitányi hivatalunk nem szokta visszautasítani az ily törvényellenes iratokat. Felhívjuk azért városi hatóságunk figyelmét Arad város hazafias magatartására, mely szerént közelbbségben német nyelvű megkeresvényét visszautasította, s elvárjuk tőle, hogy jövőre Fehértemplom, Zimony, N. Szeben sat. német szövegű megkereséseit elintézetlenül ad acta teszi, vagy a mi helyesebb, el sem fogadja, s e téren nem engedi magát egy község által sem fölülmúlatni hazafias magatartásában!

— **Curiosumként felemlitendőnek véljük,** hogy vasárnap f. hó 19-én a vadásztársulat közgyűlést tartott, melyen két tisztos úr, a kik a vadászati helyi törvények elleni vétség miatt azon elviselhetlen bírságra ítéltettek, hogy eljárásuk rosszassalassék, e miatt az elnököt a gyűlés előtt com amore lehordták, a másik két tisztos úr pedig a vétségben részes lévén, saját felmentetésére együtt szavazott az ítélethez testülettel. — Az elnökségnek és választmánynak ez ügybeni eljárását mi is rosszassaljuk, mert az illető urakat a nembelyeslés helyett 10—10 frtnyi bírságra kellett volna ítélnie, miután épen ezen tisztos urak kívántak a helyi törvények alkotásánál minden kihágásra 50 frt. büntetést szabni.

— **A helybeli állami alreáltanodában** vasárnap, folyó hó 26-án reggeli 8 órakor fognak a jutalom- és ösztöndíjak kiosztatni az intézet második osztálya termében, mely ünnepélyre a t. c. szülőket és tanügy barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **(Beküldetett.)** A kecskeméti protestáns fiók egyesület f. hó 26-ik napjára kitűzött felolvasással összekötött közgyűlésének elhalasztását több körülmény ajánlván, az elhalasztást a t. közönségnek s az egyesület tagjainak ezennel van szerencsem tudomására juttatni. — Kelt Kecskeméten, 1874. júl. 23-án. Elnöki megbízásból a titkár.

— **(Beküldetett.)** A kecskeméti városi dalárda azon tisztelt pártolói, kik a kolozsvári országos dalárünnepélyre résztvevőként jelentkeztek, tisztelettel fölhívatnak, hogy az egyesület részére járó 3 frt. illetéket jelen fölhívástól számítandó 48 óra alatt alolított titkárhoz annál bizonyosabban beküldjék, mert különben jelentkezésük semmisenk fog tekintetni. — Hoskó József, egyesületi titkár.

* **A kecskeméti reform. főiskolai szépiralmi önképzőkör** legközelebbi közgyűlésén elhatározta, hogy folyó 1874. év július 26-tól október 1-ig terjedő szünidő alatt a nagyérdemű közönségnek is megnyitja könyvtárát; ennelfogva tisztelettel felhívja a könyvtári bizottság mindazokat, kik a könyvtárból említett idő alatt könyveket akarnak hordani, hogy július 26-án, s ettől fogva vasárnaponként d. e. 9—11 óráig e végett az olvasdai helyiségen, a 40 kr. tagsági díj előleges lefizetése mellett jelentkezhetnek. Egy jegy után (40 kr.) hetenként 4 db. könyv adatik. A kivitt könyveknek tisztán és épségben tartásáért minden

nemesek is jelentek meg, a kik leginkább versenyeztek az országnagyokkal és királylyal. Áprilissig húzódott a diaeta. Oka volt ennek, hogy a kitűzött napra a legtöbb országnagyok meg nem jelenvén: a nemesség dühét szította; mignem végre azon törvény hozatott, hogy ezután az országgyűlés kitűzése napjától számítandó négy napig a gyűlés elhalasztathatik; de azután tárgyaláshoz foghat és végzéseket hozhat létre. Elrendeltetett továbbá, hogy országgyűlések alkalmával a szegényebb nemesek is megjelenhetnek és a főbb rendekkel együtt tanácskozhatnak; mig ellenben kötelező végzés hozatott azokra nézve, a kik a gyűlésre későn érkeznek, vagy pedig meg nem jelennek.

Az 1493. évi szeptember 28-kára hirdetett országgyűlésre megjelenvén a rendek, s miután látták az ország hanyatlásának minél nagyobb mérvű fejlődését, követelték a királytól, hogy az országot előbbi helyzetébe visszaállítani „kötelességének” ismerje. Azonban a király visszautasította ezen követelést, s a rendeket több rendbeli vádakkal illette, miután épen ők mennek elő azon példával, hogy a király parancsait egyáltalában nem teljesítik. Ily helyzetben állván a rendek a királylyal, semmiféle határozatot érvényre emelni nem tudtak, a mi ezen országgyűlés szétesését vonta maga után.

Ezután mintegy pár év múlva 1495-dik évben küldte szét a király a meghívó leveleket az ország rendeihez; a melynek értelmében Budára április 24-ére országgyűlés vala hirdetve. És habár a nemesség nem fejenként volt is meghívva, mindazáltal minden megye 10—10 követet küldött. A közelebbi országgyűlések szerve-

zését illetőleg nevezetes törvénycikkek hozattak. Ugyanis a jövőre nézve az egyházi és világi nagyokat a király hívja meg levelek által, mig ellenben a nemesek követi a megyék által küldetnek az országgyűlésre. Nevezetes továbbá, hogy ezután az országgyűlések nem mint eddig minden évben hívatnak össze, hanem most minden három évben „a Rákoson országgyűlés tartatni” rendeltetett. De mégis legnevezetesebb azon határozat, hogy ezután kész javaslatok terjesztessenek a gyűlés elé, hogy így az ügyek minél előbb tárgyalassanak a megjelent követek által. Megjegyzendő még, hogy a nemességnek az is fájt: miszerint kizáratik a legtöbb országgyűlésekből, a minelfogva törvénybe iktattatott: hogy ezután a nemesség nem képviselve, hanem fejenként jelenjen meg az országgyűléseken. És miután ezen határozatok törvénytarba iktattattak: július közepe felé eloszlottak a rendek.

Az 1498. évi országgyűlésen, mint a régiebb adatokból kitűnik, már pártok alakultak. Így ezen diaetáról is említettik, hogy azon párt, mely a nádor után indult, sokkal erősebb volt mint a többi. Az előbbi törvénycikkek azon hozzáadással erősítették meg újlag, hogy ezután az országgyűlések 15 napnál tovább nem tartathatnak, s a ki a gyűlés első napjára meg nem jelent, vagy onnan két hét lefolyása előtt távozott, ha úr és nemes volt 100 márká ezüstöt, ha pedig egyházi és világi főúr tette: kétszáz márká ezüstöt volt köteles fizetni.

(Folytatása következik.)

Hirdetmény.

1874.

A gazdasági iskolával összekötött felsőbb népiskola részére a városi közönség által a műkerten alól kiszakasztott 97 hold földből a 8-ik és 9-ik 5—5 holdas részlet haszonbérlete f. évi Szt.-Mihály napján lejárván, azok újból haszonbérbe kihelyezése a f. évi 283. számú közgyűlési végzéssel elhatározott; minek folytán árverési határidőül a helyszínére folyó évi aug. hó 4-dik napjának d. e. 9 órája kitűzetett.

Árverési feltételek a következők:

- 1) A haszonbérlet idő kezdetét veszi f. évi Szt.-Mihály napkor, és tart egy évig, vagyis 1875. évi Szt.-Mihály napjáig.
 - 2) Az árverelni szándékozó köteles holdanként 3 frt. bánatpénzt az árverelő kezéhez letenni.
 - 3) A haszonbér két részletben félévénként előre lesz kifizetendő.
 - 4) Köteles lesz haszonbérlet a jóváhagyás után 8 nap alatt a szerződést kiállítani s az általa befizetett bánatpénzt félévi haszonbérre kiegészíteni.
 - 5) A fizetetlen maradt haszonbér, vagy telekkönyvi betáblázással, vagy értékpapírral biztosítani.
 - 6) A bérlet vállalkozóra azonnal, a városi közönségre pedig csak közgyűlési jóváhagyás után váland kötelező erejűvé.
- Kelt Kecskemét, júl. 21. 1874.

90 (2—1)

A gazdasági osztály által.

ROSENBAUM J. és FIA

tisztelettel tudatják úgy a helybeli, valamint a vidéki t. c. közönséggel, miszerint **siremlék-raktárukat** nagyválasztékú és minden belső felszereléssel ellátott

ÉRCKOPORSÓ-RAKTÁRRAL

bővítették. Kapható náluk egyszersmind vizhatlan kelméből készített **siri-koszorúk** is — Vidékieknek levél útján megkeresésre a siremlékek alakjáról rajz díjmentesen küldetik.

A t. c. közönség becses figyelmébe ajánlják magokat a fentnevezettek.

Raktár-helyiség: Nagy-körösi-utca 14. sz. a. Hazay József-féle házban, Kecskeméten.

56 (52—11)

Egy kanapé, 2 nagy és 4 kisebb fotellból álló, gublán kelméből való, külborítékkal behúzott igen esinos

GARNITÚRA

lehető jutányos áron eladó.

Bővebb útbaigazítás kapható a

91 (1—1)

szerkesztőségénél.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. **Popp J. G.** udv. fogorvos úr (Bécs város, Bognergasse Nr. 2.) fogója, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogába, mely aztán a fogrészekkel és foghússal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapítja.

Anatherin-szájviz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udvari fogorvostól
Bécsben Stadt Bognergasse Nr. 2.

üvegekben 1 frt. 40 kr. a legkínzóbb szer csúszos fogfájdalmakban, gyuladásoknál, a foghús daganatái és sebeinél; fölolvastja a létező fogkövet és megakadályozza annak új képződését; az inogó fogakat a foghús erősítése által szilárdítja; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagoktól megtisztítja, a száznak kellemes frissességet kölcsönöz és már rövid használat után eltávolítja a kellemetlen szagot.

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól
Bécsben.

Ezen készítmény a lehelet frissességét és tisztaságát fentartja, azonkívül a fogaknak hőfehérséget kölcsönöz, azok romlását megakadályozza és a foghúst erősíti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztítja, hogy annak napenkénti használata által nemcsak a közönséges fogkó eltávolíthatik, hanem a fogak zománca és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók:

Kecskeméten: Milhoffer János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösi: Praxler N. és Rudy J., Czeplén: Persay A., Szolnokon: Horváth S., Abonyban: Scheftsik M., Kun-Szent-Miklóson: Tóth S., Fegyverházán: Hoffer A., Szabad-Szálláson: Rosznyay A., Izsákon: Horváth S., Csongrádon: Jeszenszky K., Duna-Veesén: Klinke A., Kis-Körösi: Gubas K. és Pankuk J., Kalocsán: Horváth K., Mező-Túron: Somogyi J. és Majsán: Tarjay P. gyógyszerész uraknál. 74 (18—3)

Árlejtési hirdetmény.

A **kecskeméti takarékpénztár egyesület** választmánya részéről ezennel közhírre tétetik, miszerint a nagy-piacon lévő telken emelendő két emeletes épület kőmíves és cserépfedő együtt, valamint az ács, bádógos munkáira, a f. évi augusztus hó 2-án délelőtti 10 órakor, a városháza termében, szóbeli és írásbeli ajánlatok mellett, újabb árlejtés fog tartatni.

Az előirányzott építkezési költségek:

1) Kőmíves és cserépfedő munka	56,230 frt. 59 kr.
2) Ács	7,799 „ 84 „
3) Bádógos	3,242 „ — „

A tervek és költségvetések, valamint az árlejtési feltételek, a takarékpénztár helyiségében megtekinthetők.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy a kitűzött időben, az előirányzott összeg után 10% számítandó készpénzből vagy értékpapírból álló bánatpénzzel jelenjenek meg.

Kecskemét, 1874. Július 15.

Lestár Péter,
igazgató.

85 (2—2)

Árverési hirdetmény.

89 (3—1)

A kecskeméti királyi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírre tétetik, miszerint Szabó István és Schvaremajer Ignác felperes részére 1035 frt. tőke követelése és járuléka kielégítése végett, végrehajtást szenvedett alperes Harkai Kiss Jánosnak bíróság lefoglalt a kecskeméti 2125. számú telekkönyvben 2425. részlet szám alatt foglalt s neve alatt beirt 300 frtra becsült $\frac{1}{4}$. rész házára, továbbá a 6095. számú telekkönyvben 57. részlet szám alatt foglalt 22 hold 1,420 ölnyi és 2,195 frt. 27 kr-ra becsült földnek $\frac{5}{8}$. részére és a 6094. számú telekkönyvben (107., 110., 111.) részlet szám alatt foglalt 1120 forint-ra becsült fél szőlőre a nyilvános árverés elrendeltetett és árverési határidőül 1874. évi augusztus 25. és szükség esetében 1874. évi szept. 25. napjának mindég délelőtti 9 órája a telekkönyvi hivatalban akként tűzetett ki, hogy első alkalomkor az árverés alá bocsájtott ingatlanság becsáron alul el nem adható.

Venni szándékozó tartozik a becsértéknek 10%-át készpénzben vagy értékpapírban bánatpénzzel az árverési kiküldött kezeihez letenni, különben az árverésben részt nem vehet.

Az árverési feltételek, melyek az árverés előtt felolvastatnak, az árverést megelőzőleg mindenki által a telekkönyvi hivatalban megtekinthetők.

Felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi törvényszék székhelyén vagy ennek közelében laknak aziránt, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a törvényszék székhelyén megbízottat rendeljenek, és azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívtnak mindazok, kik a fentebb kijelölt javak iránt tulajdonjogi vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, hogy kereseteiket a hirdetmény közzé tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, ezen telekkönyvi törvszékhez adják be, különben azok az árverés foganatosítását nem gátolhatván, egyedül a vételár fölöltségére fognak utasíttatni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. július 2. tartott üléséből.

Mellékkereset!

Szilárd hitelű biztosító-intézetek ügynökei, gazdák, hivatalnokok, gazdasági egyletek tagjai, kik szilárd és jókeletű cikkeket jutalmazó üzletdíj mellett eladni szándékoznak, felkértenek, hogy címeiket, bizonyítványokkal ellátva **S. S. 492. jegy alatt** mielőbb beküldjék: an **Haasenstein & Vogler** Annoncenexpedition in **Prag.** 87 (2—2)

Árverési hirdetmény.

92 (1—1)

A kecskeméti királyi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírre tétetik, miszerint Grósz Sándor felperes részére 769 frt 83 kr. tőke követelése és járuléka kielégítése végett, végrehajtást szenvedett Várhágo Lajosnak bíróság lefoglalt a kecskeméti 10,084. számú telekkönyvben $\frac{1}{4}$. részlet szám alatt foglalt s neve alatt beirt 720 frtra becsült öreghegyi szőlőjére a nyilvános árverés elrendeltetett és árverési határidőül 1874. évi aug. 12. és szükség esetében 1874. évi szept. 12. napjának mindég délelőtti 9 órája a telekkönyvi hivatalban akként tűzetett ki, hogy első alkalomkor az árverés alá bocsájtott ingatlanság becsáron alul el nem adható.

Venni szándékozó tartozik a becsértéknek 10%-át készpénzben vagy értékpapírban bánatpénzzel az árverési kiküldött kezeihez letenni, különben az árverésben részt nem vehet.

Az árverési feltételek, melyek az árverés előtt felolvastatnak, az árverést megelőzőleg mindenki által a telekkönyvi hivatalban megtekinthetők.

Felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi törvényszék székhelyén vagy ennek közelében laknak aziránt, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a törvényszék székhelyén megbízottat rendeljenek, és azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívtnak mindazok, kik a fentebb kijelölt javak iránt tulajdonjogi vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, hogy kereseteiket a hirdetmény közzé tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, ezen telekkönyvi törvszékhez adják be, különben azok az árverés foganatosítását nem gátolhatván, egyedül a vételár fölöltségére fognak utasíttatni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. július 2. tartott üléséből.